

Diziz Ebuk Ebuk Laa

– İpciERDOĞAN · 26 Nisan 2018

DİZİZ EBUK-EBUK LAAAA Ali ilkokulda başarılı bir öğrenciydi. Pekiyi derece ile ilkokulu bitirip diplomasını aldığı anda okumayı şehirde kale ortaokulunda ya da sanat okulunun orta kısmında devam ettirmek istiyordu. Belki de ileride doktor olup hasta anasını tedavi etmek hayali güdüyordu. Okumaya öyle heves ediyordu ki yaz tatillerinde mahallenin danalarını Güneyin çayında güderken veya arkadaşlarıyla muzurnalık yaparken bile akli fikri hep bundaydı.

İçinde biriken okuma hırsını bir türlü yenemiyor, babası kara Mustafa'ya meramını anlattığında ondan hep "hayır" cevabı alıyordu.

Babası fakir olmasına rağmen "ağa keyf, çalışmayı pek sevmeyen, açtığı odasında arkadaşlarıyla gününü gün eden, şen, şakrak yapıya sahip biriydi. Ali'yi şehre okumaya gönderirse iş ahır, samanlık, bağ-bahçe, çiftçilik gibi işler diğer oğlu Hüseyin'in üstüne kalacak, o da tek başına bunların üstesinden gelemeyince işler yine kendisine yüklenmiş olacaktı. Bu yüzden Ali'nin okumasına gönlü razı gelmiyordu.

Babasından her seferinde ret cevabı alan Ali'nin o kıvrık simsiyah saçlarının arasında biriken ter taneleri kaşlarından gözlerine tuzlu, tuzlu inerken acı veriyor, görenler Ali'yi ağlıyor zannediyor, onunla dalga geçerlerken esmer yüzü" elinden bir şey gelmemenin ezikliği" ile simsiyah geçiyordu.

Okul açılmaya neredeyse bir ay kadar kısa bir zaman kalmıştı. Köyde oğlunu okutmak isteyenler kayıt yaptırmak için bir yandan şehre giderken, okutanlar da şehirden ev tutma telaşına giriyorlardı. Ali şehirde okuyanlara gıpta ile bakıp özeniyor" Acaba bende bunlara katılıp ta öğretmen Habib Ariöz'ün açtığı çığırdan gidebilirmiyim" in hesaplarını yapıyordu.

Babası her ne kadar inatçı,"bildiğinden bir karış şaşmayan " biri olsa da içi merhamet yüklüydü. Gerek Ali'nin okumaya olan hevesi, gerekse okuyup ta en az öğretmen olup devletin yakasına yapışanları görmesi, bir de bunların yanında akraba ve arkadaşlarının ısrarıyla bir şartla gönlü bu işe razı oldu. O yıllarda lisede okuyan komşusu Hacı Hasan'ın oğlu Alim Kahraman Ali'yi yanına alır, beraber oda arkadaşlığı yaparsa ancak oğlunu okutacağını ısrarcılara söyler...

Atmışlı yılların ilk başlarından köyden şehre göç akımının başladığı yetmişli yılların ortalarına kadar çocuğunu okutmak isteyen Karacaörenli ailelerden bir kaç genelinde Aşıkpaşa mahallesi ve civarında müstakil ev kiralarak çocuklarını okuturlardı. Çocuklar okumak zorundaydılar. Zamanla köyün nüfusu çoğalmış az olan tarlalar bölüne, bölüne beş on dönüme kadar düşmüş, çiftçilik amelelik hayvancılık karın doyuramaz olmuş, neredeyse hırsızlık, hainlik başlayacak duruma gelmişti

Alim bir yıl önce oturduğu evin kirasını ödeyip boşaltmamıştı. Nede olsa hem mühite alışkın, hem de insancıl bir ev sahibi vardı. Eve ana kapıdan girince ortası koridor tipi boşluk, kenarlarında da penceresi sokağa bakan iki odası vardı. Karşı odayı da Güzülü'nün Paşayla pilavcı'nın İrbaam tutmuşlardı. Onlar da Ali gibi okumaya heveslenmişler, babalarının gönlünü edip okumak için şehrin yolunu tutmuşlardı. Beraber yiyip içiyorlar, yat saatinde de kendi odalarına çekiliyorlar, derslerine çalışıyorlar, bilmedikleri bir şey olursa gelip Alim ağabeylerine soruyorlardı.

Ali sanat okunun orta kısmına kayıt yaptırmıştı.”Babama yüzüm kara çıkmasın” diye derslerini ihmal etmiyor, bazen arkadaşlarına uyup kaytırırsa da o zaman Alim ağabeyinden yediği fırçanın bini bir para oluyordu. Nede olsa ona emanet edilmişti.

Babaları haftada ya da on beş gün de bir geliyor ihtiyaçlarını az buçuk tedarikleyip tekrar köye gidiyorlardı .O yıllarda köyden şehre doğru dürüst yol ve araç olmadığından ulaşım zor sağlanıyor, kışın ise Horoz gediği vicdana gelip yol verirse kamyonlar o güzergahtan çalışıyor, olmaz ise Kervansaray dağlarından at , eşek gibi hayvanlarla gelinip gidiliyor haliyle ulaşımdaki aksamalarla okuyan öğrencilerin maduriyeti başlıyordu. Odun bulursa gazı, gazı bulursa odunu bulamıyor, çığsımış odun zor yanınca soba tütüyor, elektrikli olmayan çoğu evlerde gaz bitince gaz lambası yanmıyor, bu yüzden ders çalışılmıyordu. Ütü olmadığı için pantolonlar döşeğin altına serilirken kiminin ayağındaki böğründen delik soğuk kuyu lastiği su alıyor, içindeki kırk yamalı örgü yün çorap ıslanıyor, ayaklar soğuktan buz kesiyordu. Gravatu sabah o telaşla bulup takacaksın, şibiği kırılmış eski, yırtık kasketle nöbetçi öğretmeni atlatıp okula gireceksin...

Sabahları kahvaltı da zeytin’in adını bilen varsa da sofrada gören yok, köyden getirilen yarı küf tutmuş tulum peyniri yufkanın arasına dürersin, ya da bulursan haşlanmış yumurta çay ile ...

Öğle ve akşam ya makarna ya da bulgur pilavı en kıymetli katık. Bir de misafir gelirse bardak, çay, şeker ne yapar, nasıl yetiştirir kime ödünce gidersin. Otuz evler semtinde Şaşkın bakkal, Aşık paşa türbesi yanı Paytoncu bakkal Kadir, hemen onun bir alt sokağında Şekerci bakkal, çarşıda köylüleri bakkal Cıkcık Hasan’ın gönlü olur veresiye verirse ne ala, vermezse çalacak değilsin ya, çık işin içinden nasıl çıkarsan...

Ali, İrbaam, Paşa yiyecek hususunda pek zorluk çekmiyorlardı. Ne de olsa öğretmen Mehmet Ceylan enişterleri değimliydi. Hanımı bunlardan kimisinin halası kimisinin teyzesiydi. Oraya gittiklerinde hem karınlarını doyuruyor, hem de eve döndüklerinde yanlarında öteberi de getiriyorlardı. Çok sıkıştıklarında hemen oraya koşuyorlar, eğer onlar evde yoksa avludaki tavuğu, girdikleri evin penceresinden sonra geri getirmeye ödünç (!)peynir, zeytin, yufka ekmek, yağ, yoğurt, salam ve bir küp dolusu turşuyu evlerine taşıyorlardı. Hatta bir keresinde kümesten arakladıkları tavuğu temizledikten sonra gaz ocağında haşlamaya bırakıp meşhur Saray sinemasına gitmişler, dönüp geldiklerinde gaz tenekesinde haşlanıp pişen tavuğu yufka ekmek arasında saniyede iç etmişlerdi de kimsenin ruhu duymamıştı.....!

Genelde Ali’nin dersleri diğer sınıf arkadaşlarına göre biraz daha iyiydi de İngilizce ve Türkçesi not ortalamasında dokuzdan aşağı gelmiyordu. Nede olsa Alim ağabeyi vardı. Türkçe öğretmeni Tayip Canatan’ın verdiği kompozisyon ödevini ertesi gün derste Ali” Ey cengaver avcılar “diye okumaya başladığında öğrenciler pür dikkat kesilmiş, Tayip bey bunun bir başkası tarafından yazıldığını hissetse de yinede öğrencisinin şevkini kırmamak için ona on puan vermişti.

Boztepe’li Ahmet’te okulda Ali ile aynı sırada oturuyor, onunda İngilizce dersi çok iyi olduğundan haliyle bu durum iki arkadaşın arasında göze batar bir rekabetin doğmasına yol açıyordu. Ertesi günü yapılacak yazılı sınavda kimin notu diğerinden az gelirse çok gelene” çemen ekmek” ismarlayacaktı. Ali akşam olanları Alim ağabeyine anlatınca o da kendisine “Hele şu derslerimizi bir çalışıp bitirelim ondan sorası kolay aslanım...”

Gece geç saatlere kadar İngilizce dersi çalıştılar. Öyle yorulmuşlardı ki kafalarını nasıl yastığa koyduklarını bile hatırlamadan uyuyakalmışlardı.

Ali rüyasında İngilizceden sözlü sınav oluyor, öğretmenini ne sorarsa sorsun takır takır doğru cevaplar veriyordu. Alim Kahraman güneş daha yeni doğmuş, pencereden ışığı içeri süzölmüştü ki her günkünden biraz daha erken bir vakitte Ali'nin ağzından dökölen anlaşılmaz bir takım mırıltılarla birden uyandı. Kulağına gelen acayip seslere pür dikkat kesildiğinde onun“Diziz-ebuk, Ebuk laaaa Ebuk, Ebuk la öğretmenim Ebuk.....! “diyen sesini duyunca meseleyi anlamış oldu.

Alim kafayı bir o yana, bir bu yana çevirdi. Vakit daha çok erkendi, uyusa belki uyanamaz okula geç kalabilirdi. “Uyan lan domuz, başlatma Ebuğuna, kalkta sofrayı hazırla....”diyerek yatağından doğrulurken onun sesi ile uykusundan uyanan Ali bir yandan elleriyle gözlerini üfelerken , bir yandan da olanları ve çevreyi tanımaya çalışıyordu.